

Posudek diplomové práce

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra francouzského jazyka a literatury

Autor/Autorka diplomové práce: **Bc. Karel Dáňa**

Název práce: ***La nouvelle orthographe française dans les manuels du FLE***

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

Diplomová práce Bc. Karla Dáni navazuje na text jeho bakalářské práce. Již v ní se autor věnoval tématu reformy francouzského pravopisu. Pro závěrečnou práci magisterského studijního programu se rozhodl část textu převzít a dopracovat jej směrem k oblasti výuky francouzštiny jako cizího jazyka. Konkrétně jej zajímá, jak či zda se již 30 let stará obměna francouzského pravopisu projevila i v učebnicích, které se používají na českých školách sekundárního stupně (2. stupeň ZŠ a SŠ). Tento cíl považujeme za zajímavý, v logice autorovi předchází badatelské činnosti i ve spojitosti s tématem, které nepřestává rezonovat ve francouzském edukačním prostoru či celkově ve francouzské společnosti.

Text je rozdělen do čtyř na sebe navazujících kapitol, z nichž centrální jsou zejména ta třetí a čtvrtá. V prvních třech se autor opírá o předchozí zjištění z bakalářské práce, přesto vždy text doplňuje a adaptuje směrem k vytyčeným cílům. První kapitola se stručně věnuje historii změn ve francouzštině, čímž autor čtenáři ukazuje, že francouzština je jazyk, který se (jako každý jiný) vyvíjí. Aktuální zapracování změn tedy není nahodilé, má svou logiku. Ve druhé kapitole, která je ze všech uvedených tou nejkratší, je připomenuta historie a přijetí reformy z roku 1990. Ve třetí kapitole si čtenář detailně projde všechny navržené a následně aplikované změny. Kapitola čtvrtá pak obsahuje analýzu 11 učebnic a soubor didaktických doporučení, jak případně s novým pravopisem ve třídě pracovat. Je nutno zmínit, že autor analyzoval celé učebnicové sady, nikoli pouze učebnice.

Výsledkem autorova výzkumu je fakt, že většina učebnic zatím tzv. nový pravopis ignoruje. Často nejde o záměr, neboť některé prvky reformy se projevují v těch částech jazyka, které nepatří do sylabu úrovní, na které se učebnice ZŠ a SŠ zaměřují. Autor ale formuluje i hypotézu, že i přes tři desetiletí existence reformy pravopisu je na její promítnutí se do učebnic cizího jazyka brzo, neboť v oblasti francouzštiny jako jazyka mateřského k preferenci nového pravopisu dochází až od roku 2015. I přes zjištění absence nového pravopisu (či právě díky němu) nám přijde analýza učebnic podnětná a její výsledek obohacující.

Celkově autor píše se smyslem pro detail, některé pasáže jdou „až na dřev“ v míře detailu. Mimo textovou analýzu čtenáři předkládá i průzkum u 188 respondentů, kteří byli testováni na svou znalost nového pravopisu. To vše dokazuje, že autor je schopen pracovat tak, aby dostal nárokům diplomové práce. Snad jen na začátku kapitoly 3 se dopouští nelogičnosti, když řadí jevy dle frekvence v učebnicích, které ale analyzuje až o kapitolu dál.

Po formální stránce text obsahuje všechny potřebné části. Práce s citacemi je v pořádku, text je připraven pečlivě, což je znát i na množství tabulek a přepisů výslovností a historických forem jazyka v první části. Po jazykové sice není bez překlepů, celkově ale žádná pasáž není nesrozumitelná, snad až na opakující se větu ze 4. části: „les éléments grammaticales et lexicales expliqués sont nécessaires pour la communication.“ Její přesný význam bych potřeboval vysvětlit v diskuzi.

Během **obhajoby, ke které práci doporučuji**, bych spolu s diplomantem a komisí rád diskutoval nad smyslem změn ve vývoji francouzštiny v minulosti a dnes. Jde o stejnou dynamiku? Byl vývoj jazyka někdy ovlivněn i potřebami didaktickými? Druhým tématem by mohla být reflexe případných motivací pro vydavatelské domy. Proč by měly prvky nového pravopisu do učebnic zahrnovat? Je to dnes již nutnost? Během prezentace autorova textu bych od něj též rád slyšel návrh na konkrétní aktivitu, která by pracovala s novým pravopisem a byla použitelná i pro úroveň A1-A2.

V Praze, dne 8. 5. 2020

Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

